

Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim

Sprawozdanie z realizacji

Miejskiego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej

Osób Uzależnionych i Ich Bliskich

na 2020 rok

Tomaszów Mazowiecki

marzec 2021

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. INFORMACJA O LOKALNEJ DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU NA TERENIE MIASTA TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO.....	4
III. SZKODY ZDROWOTNE.....	8
1. NZOZ Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o. o.	8
2. Poradnia Leczenia Uzależnień.....	8
3. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.....	8
IV. DZIAŁALNOŚĆ PODMIOTÓW W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	9
1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	9
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	13
3. Straż Miejska.....	15
4. Komenda Powiatowa Policji.....	16
5. Sąd Rejonowy.....	16
V. REALIZACJA ZADAŃ MIEJSKIEGO PROGRAMU.....	16
Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.....	16
Zadanie 2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom w szczególności dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich.....	22
Zadanie 3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.....	44
Zadanie 4. Podejmowanie działań zapobiegających naruszenia prawa na rynku napojów Alkoholowych.....	48
Zadanie 5. Realizacja zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	49
Załącznik Nr 1	55
Załącznik Nr 2	58

I. WSTĘP

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2020 rok, zwany dalej Miejskim Programem, został przyjęty *Uchwałą Nr XXI/182/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2020 rok.*

Miejski Program został opracowany zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 dotyczącego Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i stanowił on integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020.

Adresatami programu byli mieszkańcy Tomaszowa Mazowieckiego a w szczególności:

- ❖ dzieci i młodzież;
- ❖ rodzice i opiekunowie;
- ❖ nauczyciele, pedagodzy i wychowawcy;
- ❖ dorośli mieszkańcy miasta;
- ❖ osoby i rodziny zagrożone uzależnieniem od alkoholu;
- ❖ osoby uzależnione od alkoholu i współuzależnione;
- ❖ podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Za koordynowanie realizacji Miejskiego Programu odpowiadał Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta. W realizację programu zaangażowane były także podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- ❖ Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki;
- ❖ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ❖ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- ❖ Komenda Powiatowa Policji;
- ❖ Straż Miejska;
- ❖ Poradnia Leczenia Uzależnień przy Tomaszowskim Centrum Zdrowia Sp. z o.o.;
- ❖ Placówki oświatowe z terenu miasta;
- ❖ Organizacje pozarządowe.

Miejski Program sfinansowany był ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, dochody te w 2020 roku wyniosły **1.516.352,32** zł (kwota ta stanowi wpływy od przedsiębiorców za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży). Na realizację zadań ujętych w Miejskim Programie w 2020 r. wydatkowano kwotę **1.486.715,24** zł (Dział 754 rozdział 75421, 851 rozdział 85153, 85154).

Na podstawie złożonych oświadczeń przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych wartość sprzedaży alkoholu w 2020 r. wyniosła **70.926.433,67** zł. (tabela nr 1).

Tabela nr 1. Wartość (w zł) sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie składanych oświadczeń przez przedsiębiorców za 2020 r.

1) Poza miejscem sprzedaży (sklepy)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
26.165.481,31	7.041.070,38	36.218.019,08	69.424.570,77
2) W miejscu sprzedaży (gastronomia)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	Razem
841.992,68	79.397,51	580.472,71	1.501.862,90

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

II. INFORMACJA O LOKALNEJ DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU NA TERENIE MIASTA TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO

W dniu 9 marca 2018r. weszła w życie ustawa nowelizująca ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nałożyła na rady gmin obowiązek uchwalenia uchwał dotyczących maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów

alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rada Miasta Tomaszowa Mazowieckiego podjęła uchwały, zgodnie z obowiązującym prawem:

- Uchwała Nr LXVII/598/2018 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
- Uchwała Nr LXVII/599/2018 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela nr 2 . Maksymalna liczb zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uchwalonych przez Radę Miejską w Tomaszowie Mazowieckim z podziałem na spożycie poza miejscem i w miejscu sprzedaży w 2020.

1) Poza miejscem sprzedaży (sklepy)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	Razem
135	124	135	394
2) W miejscu sprzedaży (gastronomia)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
55	35	35	125

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Na dzień 31.12.2020 roku na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego funkcjonowały ważne zezwolenia w liczbie **471**, w tym:

- ❖ **383** zezwolenia przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- ❖ **88** zezwoleń przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Tabela nr 3. Liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia 2020 r.

3) Poza miejscem sprzedaży (sklepy)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
131	121	131	383
4) W miejscu sprzedaży (gastronomia)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
40	24	24	88

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

W 2020 roku wydano **82** zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i **29** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Ponadto w 2020 roku wydano **3** zezwolenia jednorazowe.

Tabela nr 4. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2020 r.

1) Poza miejscem sprzedaży (sklepy)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
28	26	28	82
2) W miejscu sprzedaży (gastronomia)			
Według zawartości alkoholu			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem

13	7	9	29
-----------	----------	----------	-----------

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Tabela nr 5. Liczba wygaśniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2020 r.

Przyczyna	Liczba decyzji
1. Likwidacja punktu sprzedaży	21
2. Upływ terminu ważności	0
3. Zmiana rodzaju działalności punktu sprzedaży	0
4. Zmiana składu osobowego wspólników spółki cywilnej	0
5. Niezłożenie oświadczenia, którym mowa w art. 11 ¹ ust. 4, lub niedokonanie opłaty w wysokości określonej w art. 11 ¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11 ¹ ust.7	0
Ogółem	21

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

W 2020 roku wydano ogółem **21** decyzji o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), w tym **13** decyzji dotyczyło likwidacji sklepów natomiast **8** lokali gastronomicznych.

III. SZKODY ZDROWOTNE

1. Tomaszowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o.

W 2020 roku liczba osób uzależnionych od alkoholu, które skorzystały z leczenia w oddziale psychiatrycznym z podziałem na płeć wynosi **133** mężczyzn oraz **18** kobiet. **14** osób przyjęto na oddział psychiatryczny z powodu zatrucia etanolem. Wysokość kosztów poniesionych przez oddział psychiatryczny na leczenie osób uzależnionych od alkoholu wynosił **222.912,45** zł (wartość osobodni wg. NFZ pacjentów leczonych z w/w powodu).

2. Poradnia Leczenia Uzależnień

W 2020 roku liczba osób uzależnionych korzystających z leczenia odwykowego w Poradni wynosiła **306** osób (**232** mężczyzn i **74** kobiet). Liczba osób współuzależnionych korzystających z leczenia odwykowego wynosiła **54** osoby (**5** mężczyzn i **49** kobiet). Przeprowadzono **1073** sesje indywidualne oraz **132** sesje grupowe. Udzielono **133** porady psychiatryczne, na oddział przyjęto **1** kobietę ciężarną.

3. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna

W 2020 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna przeprowadziła następujące działania:

Bezpieczny wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży (2020 r.)

- 4 pogadanki profilaktyczne dotyczące m.in. e-papierosów oraz innych otaczających nas uzależnień, odbywała się praca w grupach", Co należy robić a czego nie, aby ferie były bezpieczne i udane", na koniec spotkań dzieci mogły założyć alko- i narkogogle w celu lepszego zobrazowania problemu uzależnień. 223 osoby -uczestnicy zimowisk wraz z opiekunami

Profilaktyka antytytoniowa i antydopalaczowa (inne działania)

- organizacja "Dni zdrowia" w Galerii Tomaszów podczas których PSSE w Tomaszowie Maz. przygotowało stoisko z szeroko rozumianą profilaktyką, można było zbadać pomiar CO w wydychanym powietrzu, założyć alko- i narkogogle (ze stoiska skorzystało ok.65 osób)

- pogadanka profilaktyczna z przedszkolakami oraz pensjonariuszami DPS Farbiarska: z przedszkolakami przeprowadzono rozmowę nt. biernego palenia i szkodliwości palenia papierosów na czyste powietrze, z pensjonariuszami DPS przeprowadzono rozmowy nt. palenia papierosów i e-papierosów oraz ich szkodliwości na zdrowie, rozdawano materiały a chętne osoby korzystały ze smokolayzera (badanie CO w wydychanym powietrzu). 143 osoby -uczestnicy spotkań
- pogadanka profilaktyczna zwłaszcza nt. E-papierosów oraz innych uzależnień z uczniami Hufca Pracy, chętni uczniowie korzystali ze smokolayzera (badanie CO w wydychanym powietrzu) 40 osób -uczestnicy spotkania
- wyświetlanie przygotowanego spotu antydopalaczowego na ekranie LCD podczas przerw w II LO
- 3 pogadanki z uczniami szkół podstawowych z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki antytytoniowej oraz antydopalaczowej, uczniowie mogli na koniec spotkań założyć alko- lub narkogogle oraz skorzystać ze smokolayzera. 110 osób – uczestnicy spotkań
- rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dot. profilaktyki w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych w szkołach i POZ z terenu powiatu tomaszowskiego.

IV. DZIAŁALNOŚĆ PODMIOTÓW W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim (MKRPA) działa w oparciu o art. 4¹ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818, poz. 2277) oraz realizowała zadania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2020 rok oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok. W okresie sprawozdawczym Komisja **do 31 czerwca 2020 roku działała w 15 osobowym składzie.**

Począwszy od 01 lipca 2020 roku na podstawie Zarządzenia Nr 221/2020 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 1 lipca 2020 roku o zmianie Zarządzenia nr 49/2019 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 1 lutego 2019 roku w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim skład uległ zmniejszeniu o jedną osobę i **obecnie wynosi 14 osób.**

Podział na zespoły tematyczne w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia się następująco:

- Zespół ds. Orzekania i Motywowania;
- Zespół ds. Kontroli Punktów Sprzedaży Napojów Alkoholowych;
- Zespół Profilaktyczny;

Zespół ds. Orzekania i Motywowania

Realizując program w 2020 roku Zespół ds. Orzekania i Motywowania rozpatrywał wnioski rodzin oraz instytucji takich jak Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, MOPS, Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim przedkładane ze względu na nadużywanie alkoholu i występującą niejednokrotnie z tym związaną przemoc w rodzinie oraz zaniebdywanie podstawowych obowiązków wobec rodziny. Członkowie Zespołu rozpatrywali wnioski o podjęcie czynności zobowiązujących do leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu.

Dane dotyczące pracy Zespołu ds. orzekania i motywowania przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 6. Dane dotyczące pracy Zespołu ds. orzekania i motywowania:

Wyszczególnienie	2020 r.
1. liczba spraw rozpatrywanych przez MKRPA wobec osób z problemem alkoholowym	144
2. liczba zarejestrowanych wniosków o podjęcie czynności zobowiązujących do leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych od alkoholu	73

3.liczba spotkań z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin, na których przeprowadzono rozmowy motywujące z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin	319
a) osoby uzależnione od alkoholu	290
b) członkowie ich rodzin	8
4.liczba wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	36
5.liczba skierowań do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	88
6.liczba posiedzeń Zespołu ds. Orzekania i Motywowania	88
7.Uczestnictwo w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	33
a) liczba rodzin	33
8.Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie komisji	25

Źródło: Dane zebrane z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zespół ds. Kontroli Punktów Sprzedaży Napojów Alkoholowych

Zespół ten pracował w składzie czteroosobowym. Wszystkie przeprowadzone kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzone były wysłaniem powiadomień do przedsiębiorców. Ponadto wszystkie kontrole wykonywane były na podstawie imiennych upoważnień wydawanych przez Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego – każdorazowo i odrębnie dla każdego kontrolowanego punktu. Prócz tego Zespół Kontrolny przeprowadzał szkolenia personelu punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Zespół Profilaktyczny Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

pracował w trzyosobowym składzie i podejmował działania w następujących obszarach:

1. informacyjnym
2. edukacyjnym
3. profilaktycznym

Realizacja powyższych działań przebiegała w ścisłej współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz z instytucjami wspierającymi działania profilaktyczne z terenu miasta (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska, Powiatowa Komenda Policji, Domy Pomocy Społecznej), placówki oświatowe, a także organizacje pozarządowe.

Członkowie Zespołu Profilaktycznego w drugiej połowie roku zaangażowali się w realizację działań związanych z wygranym projektem pn. **„Nie musisz się bać”** realizowanym przez Urząd Miasta Tomaszowa Mazowieckiego przy współorganizacji **Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, finansowany ze środków z programu ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w tworzeniu systemu przeciw działania przemocy w rodzinie – edycja 2020”**

Celem projektu było przeprowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych oraz podniesienie świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie poprzez:

- kampanię społeczną połączoną z konkursem na hasło kampanii;
- konferencję;
- spektakl profilaktyczny;
- zajęcia edukacyjne dla uczniów na temat przemocy rówieśniczej;
- warsztaty pn. „Przemoc wobec osób starszych” dla osób powyżej 60. roku życia, podczas których uczestnicy mieli okazję zapoznać się z metodami oszustw i dowiedzieć się, jak się przed nimi bronić,
- szkolenie z Niebieskiej Karty.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1) Liczba osób korzystających z pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w okresie sprawozdawczym w 2020 roku udzielił wsparcia **163** osobom dotkniętym problemem uzależnienia od alkoholu w tym **109** mężczyznom i **54** kobietom.

2) Formy udzielonej pomocy oraz liczba osób, które skorzystały z form pomocy:

- ❖ zasiłek stały dla 56 osób na kwotę 155.982,03z ł;
- ❖ zasiłek okresowy dla 103 osób na kwotę 436.532,03 zł;
- ❖ zasiłek celowy zwrot kosztów leczenia dla 6 osób na kwotę 1.450,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na żywność 20 osób na kwotę 4.830,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na opał 53 osoby na kwotę 14.920,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na realizację recept – przelew na apteki 3 osoby na kwotę 888,51 zł;
- ❖ zasiłek celowy na wyrobienie zdjęć do dowodu osobistego 1 osoba w kwocie 25 zł;
- ❖ zasiłek celowy na zakup pralki 1 osoba na kwotę w wysokości 200,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na opłacenie wody 1 osoba na kwotę 220,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na spłatę zadłużenia w czynszu 1 osoba na kwotę 300,00 zł – przelew na TTBS;
- ❖ potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych – 1 osoba;
- ❖ usługi opiekuńcze dla 2 osób;
- ❖ środki czystości z magazynu MOPS – 10 osób;
- ❖ pomoc w formie asystenta rodziny – 18 rodzin w tym 44 dzieci;
- ❖ 5 dzieci z 3 rodzin wytypowano na kolonie letnie (organizowane przez Kuratorium Oświaty w Piotrkowie Trybunalskim);
- ❖ zasiłek celowy na zakup artykułów żywnościowych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” 52 osoby na kwotę 27.078,00 zł;
- ❖ opłacenie obiadów w szkole i wyżywienia w przedszkolu – 24 rodziny (43 dzieci);
- ❖ 59 osób skorzystało z gorącego posiłku wydawanego w punkcie wydawania posiłków przy ul. Grunwaldzkiej;
- ❖ 6 osobom samotnym i 9 rodzinom wydano skierowanie do odbioru żywności do Arki Nadziei;
- ❖ 10 osobom uzależnionym wydano skierowanie do schronisk dla osób bezdomnych (w tym jedna osoba w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Bełchatowie) i 9 osób w schronisku na terenie Tomaszowa Mazowieckiego).

3) Kwoty udzielonej pomocy:

- zasiłki stałe – **155.982,26 zł;**

- zasiłki celowe – **22.833,51 zł**;
- zasiłki okresowe – **436.532,03 zł**;
- zasiłki celowe na zakup artykułów żywnościowych - **27.078,00 zł**.

4) Rodzaje prowadzonych działań przez pracowników socjalnych MOPS na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin:

- 7 osób zostało skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- w 3 przypadkach w ramach pracy socjalnej zmotywowano członków rodzin do złożenia wniosku na leczenie odwykowe do MKRPA;

Ponadto pracownicy socjalni:

- aktywizują osoby współuzależnione do udziału w grupie wsparcia w klubach i stowarzyszeniach abstynenckich;

- współpracują z pracownikami Ogrzewalni przy ul. Luboszewskiej 71 i schronisk w sprawach osób bezdomnych z problemem alkoholowym;

- składają wnioski do sądu o wgląd w sytuację dziecka w przypadku zaniedbań m. in z powodu problemu alkoholowego w rodzinie i zabezpieczyli w pieczy zastępczej 7 dzieci z 3 rodzin;

- współpracują z kuratorami, pedagogami, dzielnicowymi;

- współpracują z Poradnią Leczenia Uzależnień ul. Graniczna 63;

- 19 interwencji w rodzinach gdzie występował alkohol;

- 4 pisma do Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Mazowieckim o wgląd w sytuację rodziny;

- 5 pism do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. o wgląd w sytuację rodziny.

5) Liczba osób, które skorzystały z pomocy ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych.

Ogrzewalnia czynna była od 1 stycznia do 2 kwietnia i od 28 października do 31 grudnia 2020 roku. Ze wsparcia Ogrzewalni w okresie sprawozdawczym skorzystały 93 osoby (w tym 11 kobiet).

Styczeń – 40 osób, luty – 33 osoby, marzec – 18 osób, kwiecień – 4 osoby, październik – 1 osoba, listopad – 14 osób, grudzień – 26 osób.

Ogrzewalnia była czynna całą dobę. Bezdomni otrzymywali gorący napój (kawę zbożową, herbatę oraz soki). Bezdomni korzystali z kąpeli, mogli również uprać i wysuszyć rzeczy osobiste, otrzymywali pomoc rzeczową w formie odzieży, bielizny, butów. Mogli uzyskać także pomoc w odtwarzaniu dokumentów osobistych.

6) Działania dla osób uzależnionych i ich bliskich w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

- prace społecznie użyteczne – 6 osób,
- porady prawne – 2 osoby,
- porady psychologa – 4 osoby.

W roku 2020 w związku z epidemią COVID 19 Klub Integracji Społecznej podejmował ograniczone działania, nie wszystkie zaplanowane działania były zrealizowane m. in warsztaty z przedstawicielem MKRPPA, psychologiem, pracownikiem Powiatowego Urzędu Pracy.

3. Straż Miejska

W 2020 roku Straż Miejska przeprowadziła:

- + **812** interwencji zakończonych pouczeniem art. 41 kw,
- + **463** nałożone mandaty karne,
- + **59** skierowane wnioski do sądu,
- + **491** spraw przekazanych innym instytucjom (Policja, Sanepid, Zarządy Dróg, Sąd),
- + **86** dowiezenie do wytrzeźwienia (Policja, Ogrzewalnia, do domu),
- + zrealizowane programy profilaktyczne skierowane do dzieci szkoła podstawowa „Akcja smog” 13 spotkań – **1420** uczestników, „Zasady bezpieczeństwa” klasy 1-3 – **175** uczestników, Klasy 4-8 – 1 spotkanie **70** uczestników.

4. Komenda Powiatowa Policji

W 2020 roku Komenda Powiatowa Policji odnotowała **337** wykroczeń naruszających ład i porządek publiczny dokonanych przez osoby będące pod wpływem alkoholu. Zatrzymano **64** osoby będące pod wpływem alkoholu (59 mężczyzn i 5 kobiet). **25** osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu zatrzymano, a następnie przekazano pod opiekę rodziców. Odnotowano **50** osób (rodziców) **17** mężczyzn i **33** kobiety będących pod wpływem alkoholu opiekujących się dziećmi.

5. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim

Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Tomaszowie Mazowieckim w 2020 roku umorzył **7** postępowań o zastosowanie leczenia odwykowego z powodu uzależnienia od alkoholu. W **45** sprawach orzeczono o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w sprawach o zastosowanie leczenia odwykowego, w tym w stosunku do **4** kobiet i **41** mężczyzn. W 2020 roku skierowano do Sądu **97** wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, w tym w stosunku do **14** kobiet i **83** mężczyzn.

V. REALIZACJA ZADAŃ MIEJSKIEGO PROGRAMU

Zadanie 1
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

DZIAŁANIA:

1.1. Finansowanie specjalistów z zakresu terapii oraz rehabilitacji dla osób uzależnionych.

- 1) W Stowarzyszeniu Abstynenckim Azyl prowadzone były zajęcia ze specjalistami terapii uzależnień, którzy prowadzili:
  - spotkania indywidualne, z zajęć tych najczęściej korzystały osoby mające pierwszy kontakt z psychologiem, pragnące rozpocząć pracę nad sobą, osoby które z różnych

powodów nie mogły uczestniczyć w terapii grupowej oraz osoby skierowane przez kuratorów i pracowników MOPS;

- grupy terapeutyczne osób uzależnionych, odbiorcami działań w tym zakresie były osoby z problemami alkoholowymi. Podczas terapii osoby uczyły się wyjść z nałogu, utrzymać abstynencję, jak walczyć z nawrotem i jak nabrać wiary w siebie;
- grupy terapeutycznej dla współuzależnionych, odbiorcami byli członkowie najbliższej rodziny osoby uzależnionej. Celem było uświadomienie i ukazanie istoty współuzależnienia oraz zmotywowanie do zmiany w funkcjonowaniu w rodzinie i społeczeństwie.

2) W Abstynenckim Stowarzyszeniu Klubu Wzajemnej Pomocy „ALA” prowadzone były spotkania z terapeutą w formie:

- maraton dla osób uzależnionych w dniach 06.09.2020 r. i 19.12.2020 r. w Stowarzyszeniu. Jest formą pomocy dla osób mających problem z alkoholem poprzez uświadomienie ich o swoim problemie, radzeniu sobie z nim, uświadomieniu negatywnego myślenia, a także radzenia sobie z nim.
- maraton dla osób współuzależnionych w dniach 31.05.2020 r. i 11.10.2020 r. w Stowarzyszeniu. Jest formą pomocy, by wesprzeć rodziny uzależnionych w zrozumieniu choroby, znalezieniu sposobów na lepsze radzenie sobie w życiu, pomimo tak trudnego doświadczenia, jakim jest życie z uzależnionym. Pomaga w rozpoznaniu sytuacji bycia uwikłaną w problemy uzależnienia męża, a także zdobyciu pewności siebie i poczucia własnej wartości.
- maraton dla Dorosłych Dzieci Alkoholików w dniu 11.07.2020 r. w Stowarzyszeniu. Jest formą pomocy dorosłym osobom z rodzin alkoholowych poprzez zrozumienie i kontrolowanie własnych stanów emocjonalnych, wzrost poczucia satysfakcji z życia a także rozpoznanie schematów, które powielają z rodzinnego domu.
- „Pomarańczowa Linia” – jest formą regularnego kontaktu z rodzicami dzieci pijących i nie tylko, w celu przekazania im niezbędnej wiedzy na temat uzależnień oraz pomoc w radzeniu sobie z tym problemem. Prowadzona przez terapeutę.
- punkt pomocy i poradnictwa dla DDA oraz uzależnionych to uświadomienie Dorosłym Dzieciom Alkoholika o źródłach ich ograniczeń, pomoc w budowaniu poczucia własnej

wartości oraz nauka uwalniania się od przeszłości a także pomoc osobom uzależnionym w wyjściu z uzależnienia . Prowadzony przez psychoterapeutę.

Wskaźnik: liczba programów 8

1.2. Wpieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

W ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym Prezydent Miasta udzielił dotacje w łącznej wysokości **826.814,64 złotych** (wykaz udzielonych dotacji w załączniku Nr 1).

Wskaźnik: kwota środków finansowych 826.814,64 zł

1.3. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym.

- 1) W ramach udzielonej dotacji w Stowarzyszeniu Abstynenckim AZYL działał punkt konsultacyjno – informacyjny czynny od poniedziałku do piątku w celu udzielania porad oraz informacji o możliwościach leczenia i rodzajach wsparcia osobom potrzebującym pomocy, zarówno osobom uzależnionym, współuzależnionym jak i sprawcom i ofiarom przemocy. Punkt prowadzi przedstawiciel stowarzyszenia, który jest również członkiem Miejskiej Grupy Interdyscyplinarnej. Przyjął **6** osób, które były ofiarami przemocy, **23** osoby uzależnione od alkoholu, **15** współuzależnionych, **5** osób uzależnionych od narkotyków. Każda z rozmów trwała około 1 godziny. Osoby te zostały poinformowane o ich prawach i skierowane zostały na terapię dla osób współuzależnionych.
- 2) Dotację na prowadzenie punktu konsultacyjnego otrzymało również Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy „Ala”. Z pomocy punktu konsultacyjnego skorzystały **52** osoby, **29** osobom udzielono informacji telefonicznie. Punkt konsultacyjny stanowił niejednokrotnie pierwszy kontakt dla uzależnionego lub dla osoby współuzależnionej. Jego zadaniem było udzielenie niezbędnych informacji o uzależnieniu, a celem nadrzędnym zmotywowanie do podjęcia leczenia lub wykrycie bardzo trudnej sytuacji, jaką jest przemoc domowa i nakłonienie do szukania pomocy oraz udzielenie wsparcia

emocjonalnego. Każdy zgłaszający się dostał konkretne informacje gdzie może otrzymać potrzebną w jego sytuacji pomoc. Prowadzony jest przez instruktora terapii uzależnień i współuzależnienia. Punkt prowadzony luty-grudzień 2020 roku w Stowarzyszeniu.

Wskaźnik: liczba osób korzystających z porad 130

liczba punktów konsultacyjnych 2

1.4. Organizacja grup wsparcia – terapii grupowych dla młodzieży oraz osób dorosłych.

- 3) W Abstynenckim Stowarzyszeniu Klubu Wzajemnej Pomocy ALA prowadzone były:
- maratony dla osób uzależnionych. Maratony te były formą pomocy, polegającą na spotkaniach ze specjalistą, który pomagał dostrzec kłopoty życiowe, zdobyć wiedzę na temat uzależnienia oraz sposobów radzenia sobie z zaistniałą sytuacją życiową. Praca w trakcie maratonów pomagała budować motywację do zachowania abstynencji w oparciu o świadomość strat spowodowanych w ich życiu przez alkohol oraz nabywać umiejętności kształtowania pozytywnego obrazu własnej osoby tj. poczucia własnej wartości. W 2 maratonach dla osób uzależnionych udział wzięło **14** osób.
  - maratony dla osób współuzależnionych pozwalające wesprzeć rodziny uzależnionych w rozumieniu choroby, znalezieniu sposobów na lepsze radzenie sobie w życiu, pomimo tak trudnego doświadczenia, jakim jest życie z osobą uzależnioną oraz nauki konstruktywnego radzenia sobie z uczuciami. W 2 maratonach dla osób współuzależnionych udział wzięło **11** osób.
  - maratony dla Dorosłych Dzieci Alkoholików dla osób dorosłych z rodzin alkoholowych, aby zrozumieli i kontrolowali własne stany emocjonalne, wzrost poczucia satysfakcji z życia a także rozpoznanie schematów, które powielają z rodzinnego domu. W maratonie wzięło udział **7** osób.
- 4) Stowarzyszenie Abstynenckie „Azyl” prowadziło:
- grupę AA dla osób uzależnionych, która spotykała się w każdą środę i zawsze trwała 1,5 godziny. Odbyło się **50** mityngów. Spotkania grupy prowadził koordynator wyłoniony spośród członków grupy. Grupa podczas spotkań analizowała procesy nawrotów picia, czynników zakłócających proces trzeźwienia oraz wspierała osoby rozpoczynające swoją drogę w trzeźwości.

- grupę AL-Anon, która spotykała się w każdy wtorek i zawsze trwała 1,5 godziny. Odbyło się **40** mityngów. Spotkania prowadzone były przez koordynatora wytypowanego przez grupę AA dla kobiet żyjących na co dzień z osobą uzależnioną.
  - zajęcia profilaktyczno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży ze środowisk patologicznych oraz zagrożonych chorobą alkoholową i patologiami społecznymi. Pedagog ukazywał dzieciom zagrożenia środowiska domowego i młodzieżowego wskazując jednocześnie konkretne modele zapobiegania tym zjawiskom, radzenia sobie z nimi oraz znalezienie sensu i celu pracy nad sobą. Na zajęciach wprowadzone były elementy terapii zajęciowej obejmujące zajęcia ruchowe, manualne, plastyczne, muzyczne. Grupa spotykała się raz w tygodniu, średnio uczestniczyło **11** dzieci i młodzieży w 41 zajęciach profilaktycznych i ogólnorozwojowych z pedagogiem.
- 3) Prowadzona była terapia grupowa wsparcia kobiet pn. „Specyfika uzależnienia kobiet” przez certyfikowaną terapeutkę uzależnień. Dyżury pełnione były w każdy poniedziałek miesiąca w godzinach 16.00-19.00 w siedzibie MKRPA. W okresie od 07.01.2020 r. do 30.06.2020 r. odbyło się 60 godzin spotkań, w których łącznie udział wzięły 163 kobiety. Uczestniczki pracowały nad zapoznaniem się ze specyfiką uzależnienia kobiet, rozpoznawaniem objawów uzależnienia od alkoholu, trzeźwieniem w różnych obszarach i fazach nałogu, motywacją do trzeźwienia, radzeniem sobie z głodem alkoholowym a biologią kobiet i nawrotami choroby, poczuciem własnej wartości, problemami które pojawiły się w okresie pandemii korona wirusa, radzeniem sobie z izolacją, lękiem o siebie i bliskich, lękiem przed przyszłością. W okresie od 01.07.2020 r. do 14.12.2020 r. odbyły się 72 godziny terapii, w których udział wzięło 194 kobiet. Kobiety pracowały nad problemami, z którymi nie mogły sobie poradzić, nad zdrowiem, poczuciem własnej wartości (gdy piły i obecnie), nad poczuciem wstydu, nad przemocą w rodzinie, „picie i trzeźwienie a moja kobiecość”, trudnościami związanymi z leczeniem, zależnością od mężczyzny oraz planowaniem szczęśliwego życia, psychorysunkiem „Świat”, mechanizmy obronne w uzależnieniu kobiet, kiedy zobaczyłam, że jestem uzależniona, dzieciństwo a uzależnienia, pozytywnym myśleniem.
- 4) Prowadzona była terapia grupowa dla kobiet z cechami współuzależnienia w ramach pomocy rodzinie. Dyżury pełnione były w każdą środę miesiąca w godzinach 17.00-19.00 w siedzibie MKRPA przez terapeutkę uzależnień. W okresie od 07.10.2020 r.

do 09.12.2020 r. odbyło się 16 godzin spotkań. Kobiety pracowały nad sobą, zadbanie o własne potrzeby, zaopiekowaniem się swoimi uczuciami i zdrowiem. Tematyka zajęć dotyczyła budowania konstruktywnego „Ja”, rozpoznawaniem sytuacji bycia uwikłaną w problemy uzależnienia męża, rozpoznawaniem indywidualnego wzorca współuzależnienia w powiązaniu z drogą życiową, planowania i wprowadzania zmian, odkrywania dynamiki funkcjonowania patologicznego w oparciu o naturalną potrzebę bycia podmiotem i wywierania wpływu.

Wskaźnik: liczba grup wsparcia 8.

1.5.Wsparcie działań dla osób uzależnionych i ich bliskich w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej.

Działania dla osób uzależnionych i ich bliskich w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej:

- prace społecznie użyteczne – 6 osób,
- porady prawne – 2 osoby,
- porady psychologa – 4 osoby.

W roku 2020 w związku z epidemią COVID 19 Klub Integracji Społecznej podejmował ograniczone działania, nie wszystkie zaplanowane działania były zrealizowane m. In warsztaty z przedstawicielem MKRPPA, psychologiem, pracownikiem Powiatowego Urzędu Pracy.

Wskaźnik: liczba osób 12

Zadanie 2

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom w szczególności dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich.

2.1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych i ich bliskich.

Zostały podpisane umowy z dwoma organizacjami pozarządowymi na realizację zadania publicznego pn. „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja osób uzależnionych i ich bliskich”. Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy ALA otrzymało na realizację zadania **115.000,00 zł**. Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL otrzymało **145.000,00 zł** dotacji.

Wskaźnik: liczba osób objętych profilaktyką 1083

2.2. Działania na rzecz rozwoju wolontariatu jako jednej z form profilaktyki uzależnień.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza Prezydent Tomaszowa Mazowieckiego uhonorował wolontariuszy za swą całoroczną pracę i bezinteresowną pomoc. Łącznie wyróżniono 55 osób.

Wskaźnik: liczba wolontariuszy 55

2.3. Współpraca ze środowiskami kościelnymi, wyznaniowymi w różnych aspektach problematyki alkoholowej i przemocy w rodzinie oraz współorganizacja akcji profilaktycznych, trzeźwościowych m. in. Tomaszowskie Forum Trzeźwości, sierpień miesiącem trzeźwości, pielgrzymka.

- W 2020 roku prowadzone były grupy wsparcia dla osób uzależnionych działające przy Parafii św. Antoniego z Padewskiego, św. Stanisława Biskupa i Męczennika oraz Matki Bożej Różańcowej prowadzone były spotkania AA i odbywały się dwa razy w tygodniu. Grupa liczyła ok. 10 osób. W Parafii Najświętszego Serca Jezusowego

nieprzerwanie działa wspólnota DAR, na którą składa się Męska Grupa AA licząca ok. 12 osób oraz żeńska Grupa AL - ANON w liczbie 8 osób.

- W ramach akcji sierpień miesiącem trzeźwości zakupiono 401 koszulek z nadrukiem dla uczestników 204. Pieszej Tomaszowskiej Pielgrzymki na Jasną Górę w dniach 10.08.2020 r. – 15.08.2020 r. organizowanej Rzymskokatolicką Parafię Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba działań 2

2.4. Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowia.

W ramach organizacji dla uczniów ze szkół podstawowych w okresie ferii zimowych organizowane były:

- zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowia (prelekcje, dyskusje, burza mózgów, drama).
- promowanie zdrowego stylu życia oraz aktywnych form wypoczynku;
- zajęcia ruchowe i sportowe - rozwijanie aktywności fizycznej;
- sposoby hartowania organizmu;
- stosowanie zasad higieny osobistej;
- zapobieganie wadom postawy;
- prelekcje nt. destruktywnego wpływu palenia papierosów i picia alkoholu na zdrowie;
- zajęcia ze zdrowego odżywiania (omawianie bezpiecznego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego, spacer, gry i zabawy sportowe, projekcje filmowe, nauka pływania);
- bezpieczne korzystanie z Internetu;

Wskaźnik: liczba osób: 1076

2.5. Organizacja lokalnych imprez (m.in. koncerty, konkursy, festyny, zawody, Dzień Dziecka itp.) dla ogółu dzieci i młodzieży promujące zdrowy styl życia wolnego od uzależnień, a także podstawowe zasady bezpieczeństwa.

Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną wywołaną koronawirusem lokalne imprezy nie odbyły się.

Wskaźnik: liczba imprez 0, liczba uczestników 0 osób.

2.6. Przeprowadzenie edukacji i działań z zakresu bezpieczeństwa publicznego oraz działania związane z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców.

Od 16 do 22 września 2020 roku w Tomaszowie Maz. trwał Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu. Z tej okazji odbyło się szereg działań:

- 1) **„Eko Rajd Rowerowy”**. Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie **wszystkich uczestników Rajdu zapoznali z zasadami bezpieczeństwa i poruszania się rowerów** po drogach. 22 września w „Dniu bez samochodu” odbył się „EKO Rajd Rowerowy 2020” dla uczniów szkół podstawowych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Celem rajdu było promowanie zdrowego stylu życia poprzez sport, propagowanie roweru jako ekologicznego środka transportu, podnoszenie poziomu świadomości młodzieży w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zachęcenie do używania alternatywnych form transportu takich jak: komunikacja publiczna, piesza i rowerowa.. Długość trasy wynosiła ok. 13 km. Do udziału zgłosiło się 6 drużyn z 6 szkół podstawowych w Tomaszowie Mazowieckim. Dla wszystkich uczestników przewidziano dyplomy oraz drobny upominek. Wyróżniono nagrodami: za I miejsce – SP nr 3; za II miejsce – SP nr 14; za III miejsce – egzekwo SP nr 7 i SP nr 9. W rajdzie uczestniczyły jeszcze SP nr 13 i SP nr 8.
- 2) „Gramy w zielone, czyli Tomaszów przyrodniczo”, „Bystre oko” – gra terenowa, „Jak Ostrowski Tomaszów planował” , zorganizowane projekty przez Miejskie Centrum Kultury.
- 3) **"Dzień bez samochodu"** w dniu 22.09.2020 r., tego dnia dla wszystkich użytkowników komunikacja miejska była bezpłatna.
- 4) Gra miejska „Odkrywca Tomaszowa”. Jej celem było poszerzenie wiedzy o Tomaszowie, rozwijanie zdolności logicznego myślenia, orientacji w terenie i aktywności fizycznej. W grze nie liczył się czas, ale dokładność wykonania zadania. Dla każdego, kto ukończy grę i poda poprawne rozwiązania zagadek - upominek.
- 5) Komenda Powiatowa Policji 22 września przeprowadziła akcję znakowania rowerów.

- 6) Powstał również pieszy.... „Niedźwiedzi szlak” o długości 6,35 km. Szukajcie tropów niedźwiedzia! Najlepiej w okolicy tomaszowskich atrakcji turystycznych: przystani, Skansenu Rzeki Pilicy, Rezerwatu „Niebieskie Źródła” oraz Grot Nagórzyckich.
- 7) działania w szkołach: wycieczki piesze na Niebieskie Źródła i Miejską Przystań, rajd rowerowy do Spały, gry terenowe, gazetki tematyczne, konkursy plastyczne i fotograficzne, zabawy ruchowe, pogadanki, spotkania z funkcjonariuszem policji, naukę jazdy na rowerze i hulajnodze elektrycznej, spotkanie z podróżnikiem Kamilem Szkopikiem.

Wskaźnik: liczba działań – 9, liczba osób 300.

2.7. Współorganizacja pikniku organizacji pozarządowych „Lokalni Niebanalni”.

W dniu 30 sierpnia 2020 roku odbył się **XIII Piknik Organizacji Pozarządowych Lokalni Niebanalni** – impreza promująca ideę wolontariatu i działalność organizacji pozarządowych w tym stowarzyszeń abstynenckich oraz jako oferta spędzenia czasu wolnego. W pikniku wzięło udział około 2000 osób. Tegoroczny Piknik ph. „Przystań Tomaszowa dla aktywnych stworzona” rozpoczął się występem Rafała Chmielewskiego „Dobrego Chmiela”, następnie występem wokalnej sekcji Miejskiego Centrum Kultury, Orkiestry Symfonicznej Tomaszowa Mazowieckiego pod batutą Kamila Wrony, a gwiazdą wieczoru był Andrzej Piaseczny. W trakcie imprezy, na terenie Miejskiej Przystani zaprezentowało się blisko 30 stowarzyszeń, fundacji, podmiotów działalności pożytku publicznego oraz nieformalnych grup inicjatyw lokalnych prowadzących działalność na terenie naszego miasta.

Wskaźnik: liczba osób 2000 osób

2.8. Prowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie tematyki dotyczącej problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia.

W ramach projektu pt. „Nie musisz się bać” realizowanego przez Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim współfinansowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z Programu osłonowego Wspierania Jednostek Terytorialnych w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – edycja 2020, odbyło się:

1. przygotowanie, ogłoszenie i rozstrzygnięcie konkursu dla mieszkańców na hasło kampanii społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
2. 6 warsztatów ph. „prelekcja interaktywna- przemoc wobec osób starszych” w ramach projektu „Nie musisz się bać”. Udział wzięło **ok. 60** osób.
3. prelekcja dla seniorów pt. „Jak zachować dobrostan psychiczny w czasie pandemii” – uczestniczyło **20** osób.
4. warsztaty z zakresu cyberprzemocy w ramach projektu „Nie musisz się bać” – uczestniczyło **10** uczniów oraz **6** osób dorosłych. Ze względu na trwającą pandemię warsztaty zostały nagrane i wysłane do szkół w Tomaszowie Mazowieckim. Brak danych, ile osób mogło obejrzeć warsztaty.
5. zaprezentowano spektakl pt. „Piaskownica”. Ze względu na trwającą pandemię warsztaty zostały nagrane i wysłane do szkół w Tomaszowie Mazowieckim. Brak danych, ile osób mogło obejrzeć spektakl.
6. wspólna organizacja akcji pn. „Dzień bez telefonu w tomaszowskich szkołach” oraz indywidualne spotkania z pilotażowymi klasami ze szkół biorącymi udział w akcji – ankieta „Uzależnienia i przemoc”. Akcja miała na celu uświadomienie młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniem od telefonu i życiem w wirtualnym świecie (fonoholizm, hejt)

Wskaźnik: liczba akcji 6, liczba osób - ok. 100

2.9. Superwizja grupowa dla nauczycieli i personelu pracującego w obszarze uzależnień jako skuteczna metoda profilaktyki uzależnień.

Fundacja „Aby nikt nie zginął” otrzymała dotację w wysokości 7.400,00 zł na przeprowadzenie zadania „Superwizja grupowa dla nauczycieli i personelu pracującego w obszarze uzależnień jako skuteczna metoda profilaktyki uzależnień”. W ramach zadania w okresie od **1 lutego do 30 listopada 2020 roku** odbyło się:

- 5 spotkań w ramach superwizji grupowej w konwencji Balinta,
- 5 spotkań w ramach superwizji grupowej w formie moderowanych sesji problemowych,

- 40 h spotkań w ramach superwizji grupowej ogółem,
- udział wzięło 31 osób uczestników spotkań w ramach superwizji grupowej.

Wskaźnik: liczba osób 31, liczba godzin zajęć 40.

2.10. Działania edukacyjne dla rodziców w celu rozwijania umiejętności wychowawczych.

Fundacja TOMY otrzymała dotację w wysokości 7.000,00 zł na realizację w okresie od 11.02.2020 r. do 07.12.2020 r. zadania pn. „Działania edukacyjne dla rodziców w celu rozwijania umiejętności wychowawczych”. W ramach zadania udzielono wsparcia 83 osobom dorosłym i 16 dzieciom i młodzieży – uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych (w sumie 99 osób) w zakresie rozwiązywania problemów małżeńskich, rozwijania umiejętności wychowawczych oraz pomocy w budowaniu silnych więzi rodzinnych poprzez indywidualne spotkania ze specjalistami Punktu Poradnictwa Rodzinnego Tomy. W ramach spotkań indywidualnych ze specjalistami zrealizowano 758 godzin. Prowadzone spotkania odbywały się systematycznie w formie konsultacji, bądź terapii, czego efektem była zauważalna poprawa jakości życia u tych osób. W wyniku działań prowadzonych w Punkcie Poradnictwa Domowego Tomy 11 osób skierowano na terapię uzależnień w ośrodkach leczenia, z czego 6 osób po ukończeniu terapii pozostało pod stałą opieką terapeutów Punktu Poradnictwa.

Wskaźnik: liczba rodziców 83.

2.11. Organizacja różnych form zajęć sportowych jako forma zdrowego stylu życia skierowanych do mieszkańców, a w szczególności do dzieci i młodzieży.

W ramach zawartej umowy na propagowanie biegania jako najprostszej formy ruchu mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego z panią Wandą Panfil odbywają się zajęcia sportowe pn. „Trening razem z Wandą Panfil” dwa razy w tygodniu na terenie obiektów sportowych znajdujących się terenie miasta – na stadionie Lechii Tomaszów Maz., a w okresie zimowym na bieżni w Arenie Lodowej. W zajęciach regularnie bierze udział około 20-30 osób na każdym zajęciach.

Wskaźnik: regularnie 20-30 osób na zajęciach.

2.12. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej lub specjalistycznej.

W 2020 roku udzielono dotacji organizacjom pozarządowym na zadanie związane z prowadzeniem placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej. Działania w placówkach obejmowały m.in.: zajęcia specjalistyczne (socjoterapia, logopedia, terapia pedagogiczna, terapia psychologiczna), zajęcia psycho-korekcyjne, zajęcia rekreacyjno-sportowe, zajęcia twórczo-edukacyjne, pomoc w nauce i odrabianiu lekcji, zajęcia tematyczne zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, zajęcia wspierające rozwój emocjonalny, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych. Podczas pobytu w świetlicy dzieci miały zapewniony przynajmniej jeden posiłek dostosowany do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce.

Tabela 7. Podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

lp.	nazwa organizacji	forma placówki	kwota wydatkowana (zł)	liczba osób
1.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Tomaszowie Mazowieckim	specjalistyczna	75.000,00 zł	45 dzieci w wieku 8-14 lat
2.	Fundacja TOMY	specjalistyczna	48.000,00 zł	30 dzieci w wieku 7-13 lat
3.	Stowarzyszenie Rodzin Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	opiekuńcza	40.000,00 zł	30 dzieci w wieku 7-14 lat
4.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	opiekuńcza	14.557,04	30 dzieci w wieku 10-15 lat
5.		Razem	177.557,04 zł	135

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba placówek 4, liczba dzieci 135.

2.13. Prowadzenie cyklicznych zajęć edukacyjnych dla młodzieży o tematyce FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy) i FASD (Poalkoholowe Spektrum Zaburzeń Rozwojowych).

W ramach umowy na prowadzenie zajęć z młodzieżą ze szkół podstawowych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego o tematyce FAS i FASD (Poalkoholowe Spektrum Zaburzeń Rozwojowych) prowadzone były zajęcia w miesiącu lutym. W ramach działalności edukacyjnej przeprowadzono szkolenia nt. „Podstawy wiedzy o Płodowym Zespole Alkoholowym FAS”, w szkoleniach uczestniczyło: **21** uczniów z klas ósmych szkoły podstawowej. Ponadto uczniowie objęci byli ankietą „na wejściu” i „na wyjściu” badającą przyrost wiedzy nt. FAS wśród uczniów objętych szkoleniami. Ankieta umożliwiła ocenę przyrostu wiedzy nt. Płodowego Zespołu Alkoholowego. Wyniki przeprowadzonej ankiety wskazują na prawie 100 % przyrost wiedzy nt. FAS. Opracowane ankiety zostały przekazane pedagogowi szkolnemu szkoły.

Wskaźnik: liczba uczniów 21, Liczba zajęć 1 (1 godz.)

2.14. Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

WYPOCZYNEK ZIMOWY W SZKOŁACH

Wypoczynek zimowy w szkołach podstawowych odbył się pod hasłem „Miasta urodziny w ferie zimowe obchodzimy”. Jak co roku zajęcia odbywające się w ramach wypoczynku uwzględniały tematy związane z profilaktyką uzależnień, profilaktyką zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu, propagowaniem zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną, alternatywnych form spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży, a także z szeroko pojętym bezpieczeństwem podczas zimowych zabaw. Podczas spotkań i rozmów edukacyjnych z młodzieżą promowane były bezpieczne formy spędzania czasu wolnego oraz zachowania minimalizujące niebezpieczeństwa mogące zagrażać zdrowiu i życiu dzieci. Akcja wypoczynku zimowego „Miasta urodziny w ferie zimowe obchodzimy” w szkołach trwała od 13 do 24 stycznia. Zimową opiekę nad dziećmi objęło 10 szkół z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego. W zajęciach udział wzięło **1.076** dzieci. W I turnusie było to 885 uczniów, w II turnusie 191 uczniów. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 9:00 do 14:00. Uczestnicy półkolonii codziennie mieli zapewniony ciepły posiłek w postaci obiadu dofinansowanego przez Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim. Dzieciom, które kwalifikowały się do skorzystania ze wsparcia pomocy społecznej, Miejski

Ośrodek Pomocy Społecznej sfinansował wyżywienie ze środków pochodzących z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Wypoczynek zimowy sfinansowany był ze środków pochodzących z opłat pobieranych za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadanie to realizowane było w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Osób Uzależnionych i ich Bliskich na 2020 rok. Wydatki związane z wyżywieniem uczestników wypoczynku, wynagrodzeniem kierowników i wychowawców wyniosły **89.681,86 złotych**. Wypłacono wynagrodzenia na podstawie zawartych z kierownikami placówek (dyrektorami) umów- zleceń na realizację zadania w kwocie **10.500,00 zł**.

Wskaźnik: liczba szkół 10

Liczba uczniów 1076

Wysokość środków finansowych: szkoły 100.181,86 zł.

WYPOCZYNEK ZIMOWY W ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH

W ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pt. „Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego” przekazano 7 organizacjom pozarządowym łączną kwotę **38.000,00 zł**.

Tabela 8. Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w organizacjach pozarządowych

lp.	nazwa organizacji	kwota wydatkowana (zł)	liczba osób
1.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	9.500,00	30
2.	Związek Strzelecki „STRZELEC” Organizacja Społeczno-Wychowawcza	3.500,00	15
3.	Fundacja Educator im. Ks. Stanisława Grada	6.500,00	45
4.	Klub sportu, Rekreacji, Turystyki i Pływania „Nemo”	3.500,00	35

5.	Fundacja „N.S.J. – Rodzina”	3.000,00	30
6.	Integracyjny Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	4.000,00	30
7.	Klub sportowy „Arena” Tomaszów Mazowiecki	8.000,00	50
6.	Razem	38.000,00	235

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: Liczba uczestników 235

Wysokość środków finansowych: szkoły 38.000 zł.

2.15. Organizacja wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

WYPOCZYNEK LETNI W SZKOŁACH

Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną oraz zamknięcie szkół ferie w okresie wakacji w szkołach się nie odbyły.

Wskaźnik: liczba szkół 0

Liczba uczniów 0

Wysokość środków finansowych: szkoły: 0 zł.

WYPOCZYNEK LETNI W ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH

W ramach otwartego konkursu ofert na organizację wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego udzielono wsparcia 3 organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 100.000,00 zł.

Tabela 9. Organizacja wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w organizacjach pozarządowych.

lp.	nazwa organizacji	kwota wydatkowana (zł)	liczba osób
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	14,000,00	88
2.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec ZHP Tomaszów Mazowiecki	16.000,00	30
3.	Klub Sportowy Arena	70.000,00	45
4.	Razem	100.000,00	343

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: Liczba uczestników 343

Wysokość środków finansowych: szkoły 100.000 zł.

2.16. Program metodyczny pracy wychowawczej z młodzieżą z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL otrzymało wsparcie w wysokości 21.000,00 zł na realizację programu metodycznego pracy wychowawczej z młodzieżą z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego. W ramach zadania w okresie od 01.02.2020 r. do 31.12.2020 r. Przeprowadzono:

- spotkania edukacyjno-profilaktyczne z opiekunami, w czasie których młodzież nabywała umiejętności interpersonalne, sprzyjające integracji grupowej, budowaniu relacji, bliskości i zaufania we wzajemnych relacjach. Z grupą pracowano metodą społeczności terapeutycznej, która pozwala na budowanie i rozwijanie relacji międzyludzkich, umiejętności interpersonalnych i budowania poczucia własnej wartości u młodych ludzi. łącznie **30 spotkań**, liczba osób uczestniczących **12** osób.

- spotkania przygotowujące spektakl i próby spektaklu „Piaskownica” Młodzieżowego Teatru ds. Ciężkich (30 spotkań), liczba osób uczestniczących – 8 osób.

- spektakl profilaktyczny „Pod powierzchnią” przygotowany przez Młodzieżowy Teatr ds. Ciężkich połączony z dyskusją nt. uzależnień od środków chemicznych (narkotyki, dopalacze).

Wskaźniki: liczba godzin 30, liczba osób 20.

2.17. Realizacja projektów profilaktycznych dla młodzieży, w tym również wspieranie akcji organizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych.

W ramach profilaktyki rówieśniczej został wystawiony 2 razy, przez Młodzieżowy Teatr ds. Ciężkich działający przy Stowarzyszeniu AZYL, spektakl dla młodzieży pt. „Pod powierzchnią” połączony z debatą poświęconą problemowi uzależnień wśród młodzieży. Grupa młodzieżowa również przygotowała spektakl profilaktyczny pt. „Piaskownica”, poświęcony problemowi przemocy. Odbiorcami spektaklu byli uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Wskaźnik: liczba projektów 2

2.18. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień – uczestnictwo w zajęciach kulturalnych i rekreacyjnych i innych.

WYPOCZYNEK ZIMOWY W OŚRODKACH KULTURY

W organizację wycieczki zimowej 2020 włączyły się również Ośrodki Kultury.

1. Powiatowe Centrum Animacji Społecznej.

Wypoczynek odbywał się od 20.01.2020r. do 24.01.2020r. w siedzibie PCAS – ul. Farbiarska 20/24, uczestnikami było **30** dzieci z terenu powiatu tomaszowskiego.

ZREALIZOWANO:

- dzieci uczestniczyły w zajęciach fotograficznych, turnieju gier zręcznościowych typu Jenga oraz plastycznych;
- odbyły się warsztaty ceramiczne;
- Zajęcia z języka włoskiego;

- Instruktorzy PCAS przeprowadzili zajęcia z Dramy, które wpływają w sposób pozytywny na zasinienie relacji w grupie, przełamywanie barier osobistych oraz pozytywne budowanie samooceny;
- Wycieczka do Centrum Nauki i Techniki EC1 w Łodzi, gdzie uczestnicy zwiedzili w/w centrum wraz ze ścieżkami edukacyjnymi, a także obejrzeli film pod nazwą „Dwa Szkiełka” w Planetarium;
- We współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną dzieci i młodzież zapoznali się z tematyką profilaktyki uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, tytoń). Miały możliwość pokonania slalomu przy użyciu alko gogli – stymulujących różne stopnie upojenia alkoholowego;
- Wyjście do kina na film pt. „Doktor Dolittle”;

Koszty zadania:

Dofinansowanie przez Urząd Miasta w kwocie **2.066,00 zł** na wycieczkę do Centrum Nauki i Techniki EC1 w Łodzi.

2. Miejska Biblioteka Publiczna

Ferie zimowe z biblioteką odbyły się w dniach od 13.01.2020r. do 17.01.2020r. w godzinach 10:00-13:00. W zajęciach uczestniczyło **25** dzieci w wieku od 7 do 12 lat.

ZREALIZOWANO:

- gry i zabawy zapoznawcze;
- wykonanie prac plastycznych o tematyce zimowej;
- zajęcia z tematyki bezpieczeństwa oraz udzielania pierwszej pomocy w bibliotece przeprowadzili ratownicy z Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego z Tomaszowa Mazowieckiego, dzieci na fantomach ćwiczyły masaż serca i wykonywali sztuczne oddychanie;
- dzieci uczestniczyły w zajęciach z robotyki w Centrum Edukacyjnym „Twój Robot Tomaszów” – budowały roboty z klocków Lego;
- zajęcia edukacyjne w bibliotece – uczestnicy obejrzeli „Brzydkie Kaczątko” H. CH. Andersena przygotowane metodą magicznego teatru Kamishibai, dzieci poznały historię „papierowego teatru”, obejrzały bajkę „Mała Stopa” z zasobów biblioteki;

- zajęcia sportowe – pokaz sportu walki jakim jest Brazylijskie JiuJitsu przez Panów z klubu sportowego „AcademiaGorila”;
- dzieci miały okazję zagrać w gry planszowe dzięki „Stowarzyszeniu Topory”

Koszty zadania:

Dofinansowanie przez Urząd Miasta w kwocie **625,00zł**na poczęstunek dla uczestników.

3. Miejskie Centrum Kultury

Zajęcia w MCK - Browarna prowadzone były od 13.01.2020r. do 23.01.2020r. w godzinach 9.00-15.00 dla **50** uczestników.

Zrealizowano:

- Zajęcia integracyjne;
- Zajęcia z ceramiki i warsztaty orgiami;
- Wyjście na kręgielnię NAVI Bowling;
- Pogadanka na temat zdrowego żywienia przeprowadzona przez dietetyka;
- Warsztaty muzyczne pt. „Muzyczne podróże” poznając muzykę folkową wszystkich kontynentów;
- Wyjście na basen przy SP nr 12;
- Wyjazd na wycieczkę do Grodziska Mazowieckiego w celu zwiedzania Wytwórni Krówek, zajęcia w Galerii Instrumentów Folkowych pt. „Cw zasięgu ręki mamy na instrumenty przerabiamy”;
- Wyjście do kina Helios na film pt. „Tajni i fajni”;
- Poznanie brazylijskiej sztuki walki – capoeira podczas warsztatów z instruktorem Klubu Capoeira;
- Warsztaty z filcowania na sucho pod hasłem „Prezent dla Babci i Dziadka”;
- Wyjście do Skansenu Rzeki Pilicy;
- Warsztaty teatralne, tkackie – tworzenie bransoletek.

Zajęcia w MCK – Za Pilicą przeprowadzone były od 13.01.2020r. do 16.01.2020r. w godzinach 9.00-15.00 dla **25** uczestników.

Zrealizowano:

- Szkolenie na temat bezpiecznych ferii – prelekcja i wysłuchanie prezentacji pn. „Nie dla czadu”, nauka pierwszej pomocy przed medycznej, poznanie podstawowych zasad resuscytacji przez OSP w Tomaszowie Mazowieckim;
- Wyjazd do Muzeum Miasta Zgierza, wizyta w Pasiece w Lipce;
- Warsztaty z tworzenia breloczków, eksperymenty z suchym lodem, nauka tworzenia slimów;
- Wyjście do kina na film pt. „Tajni i fajni”

Zajęcia w MCK - Tkacz prowadzone były od 20.01.2020r. do 24.01.2020r. w godzinach 9.00-15.00 dla **50** uczestników.

Zrealizowano:

- Zajęcia integracyjno-zapoznawcze;
- Spotkanie profilaktyczne z Panem Januszem Dziubałtowskim z zakresu uzależnień od Internetu oraz hejtu;
- Obejrzenie spektaklu teatralnego pt. „W krainie lodu”;
- Wyjście do kręgielni NAVI Bowling;
- Wycieczka autokarowa do Bełchatowa – zwiedzanie ekspozycji PGE Giganty Mocy, seans kinowy „W krainie lodu”;
- Wycieczka do Skansenu Rzeki Pilicy – zwiedzanie, ognisko na pożegnanie akcji;
- Zajęcia sportowe.

Koszty zadania:

Dofinansowanie z Urzędu Miasta w kwocie **4825,00 zł** na wyżywienie dla **125** uczestników.

WYPOCZYNEK LETNI W OŚRODKACH KULTURY

W organizację wypoczynku letniego włączyło się Miejskie Centrum Kultury. Zajęcia odbywały się od 13 lipca 2020 r. do 21 sierpnia 2020 r. Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki sfinansowała 176 posiłków w formie suchego prowiantu oraz 34 posiłki obiadowe. Zajęcia prowadzone były w MCK w partnerstwie z PSP Tomaszów Mazowiecki, Stowarzyszeniem AZYL oraz WOPR, których przedstawiciele prowadzili zajęcia z zakresu profilaktyki,

bezpieczeństwa na wodzie, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, działań prewencyjnych przy zapobieganiu pożarów.

Koszty zadania: dofinansowanie w kwocie 1214,00 zł.

Wskaźnik: liczba uczniów: 883,

wysokość środków finansowych: 146.730,00 zł

2.19. Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień.

Podpisane zostały dwie umowy na wykonanie zadania publicznego pt. „Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień” przez Klub Sportowy Arena.

Klub Sportowy Arena otrzymał dotację w wysokości **40.000,00 zł**. W ramach zadania pt. „Szkola na łyżwach” zostały zorganizowane pozalekcyjne zajęcia sportowe ukierunkowane na naukę jazdy na rolkach i łyżwach. W zajęciach wzięło udział 30 dzieci. Byli to uczniowie szkół podstawowych. Zajęcia były prowadzone przez 48 tygodni dwa razy w tygodniu. Dzięki temu niemalże przez cały rok dzieci miały zapewniony wolny czas w sposób aktywny. Systematyczność i regularność zajęć to także gwarancja podniesionego stanu zdrowia, ogólnej sprawności fizycznej. Dzięki zdobytej lub udoskonalonej umiejętności jazdy na łyżwach i rolkach wzrosło zainteresowanie dzieci i rodziców nową dyscypliną sportu oraz prozdrowotną aktywnością fizyczną. Zdobyta wiedza i umiejętności dała dzieciom i młodzieży mnóstwo radości i satysfakcji.

Klub Sportowy Arena otrzymał drugą dotację w wysokości **70.000,00 zł**. Projekt „Akademia Siatkówki w Arenie” polegał na organizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych ukierunkowanych na naukę gry w piłkę siatkową. Zajęcia adresowane były do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i miały na celu przede wszystkim aktywizację fizyczną, wszechstronny i ogólnorozwojowy rozwój dzieci i młodzieży. Dostęp do zajęć był otwarty dla wszystkich chętnych, a treningi prowadzone były w czterech grupach po 12 osób, dwa razy w tygodniu. W projekcie udział wzięło 48 dzieci.

Wskaźnik: liczba osób 78.

2.20. Finansowanie programów edukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, a także dla nauczycieli.

W roku szkolnym 2019/2020 zrealizowano w szkołach następujące programy profilaktyczne:

Tabela 10. Programy profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi realizowane w roku szkolnym 2019/2020 w placówkach oświatowych.

placówka oświatowa	nazwa programu	liczba uczniów	liczba nauczycieli	liczba rodziców
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	„Poszukujemy razem słońca”	160	9	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	„Nastolatek między sukcesem a porażką”	0	0	40
	„NIE, dziękuję”, „Bieg po zdrowie”	150	0	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	„Brak danych”			
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny	843	73	483
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5	„Młodzież na rozdrożu”	110	60	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	„Młodzież na rozdrożu”	128	0	0
	„Trzymaj formę”	162	0	0
	„Spójrz inaczej”	190	0	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	„FAS”	2	0	0
	Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny	295	37	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny	231	11	0

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	„Trzymaj formę”	237	10	25
	„Podstawy wiedzy o FAS”	21	0	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	„Łódź ratunkowa	26	3	0
	„Dziwny świat emotek”	120	5	0
	„Rodzina przeciw uzależnieniom”	25	2	0
	„Cukierki”	70	4	0
Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków	„Aby nikt nie zginął”- „Laboratorium pasji i talentów”	100	0	0
	„Młodzież na rozdrożu”	50	0	0

Źródło: Dane zebrane z placówek oświatowych.

Wskaźnik: liczba programów 20.

2.21. Organizacja i finansowanie spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.

- Opracowanie scenariusza i przygotowanie spektaklu profilaktycznego „Piaskownica” przez pana Janusza Dziubałtowskiego, liczba spotkań – 30, liczba osób uczestniczących – 8.

Spektakl „Piaskownica” jest poświęcony problemowi przemocy.

- Dnia 17 lutego 2020 r. w Ośrodku Kultury Tkacz wystawiono 2 spektakle profilaktyczne „Pod powierzchnią” w wykonaniu młodzieży z Teatru ds. Ciężkich połączone z debatą poświęconą problemowi uzależnień wśród młodzieży.

Spektakl profilaktyczny „Pod powierzchnią” miał na celu uświadomienie dzieciom i młodzieży jakie skutki wywołuje zażywanie środków psychoaktywnych, czym

jest uzależnienie od narkotyków i dopalaczy. Na występ zaproszeni byli uczniowie z tomaszowskich szkół, dyrekcja i pedagodzy szkolni, przedstawiciele służb mundurowych, pracownicy socjalni.

Wskaźnik: liczba spektakli: 2, liczba osób ok. 60.

2.22. Organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień.

- Dnia 6marca 2020 r. odbyło się szkolenie dla członków MKRPA szkolenie z zakresu procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, które obejmowało:
  - procedurę postępowania z osobą zgłoszoną do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
  - dokumentację procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
  - metody leczenia osób uzależnionych oraz system leczenia odwykowego w Polsce;
  - pierwszy kontakt z osobą uzależnioną – motywowanie do podjęcia leczenia.
- W ramach projektu „Nie musisz się bać” zorganizowano:
  - konferencję szkoleniową „Przeciw Przemocy w Rodzinie”;
  - szkolenie z Niebieskiej Karty (dnia 28.09.2020r.) dla przedstawicieli MKRPA, placówek oświatowych, Policji, Sądu, MOPS-u. Udział wzięło **30** osób.
- Dnia 15 i 22 października 2020 r. odbyła się konferencja szkoleniowa STOP! UZALEŻNIENIOM w formie Moderowanej Sesji Problemowej, której głównym celem było wspólne wypracowanie najważniejszych założeń do Miejskiego Programu. W konferencji wzięły udział **34** osoby. Spotkanie trwało 12 h.

Wskaźnik: liczba szkoleń 5, liczba uczestników średnio 14 osób.

2.23. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (m.in. ulotek, broszur, plakatów) oraz gadżetów z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi, dotyczącymi problematyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa.

- Zakup ulotek profilaktyczno-edukacyjnych UWAGA DOPALACZE – 500 szt.
- Zakup opasek odblaskowych i smyczy z przeznaczeniem na edukację z zakresu bezpieczeństwa publicznego - 600 szt.

- Zakup opasek odblaskowych dla uczestników rajdu rowerowego jako edukacja z zakresu bezpieczeństwa publicznego – 200 szt.
- Wykonanie projektu i druku naklejek z przeznaczeniem na XIII Piknik Organizacji Pozarządowych LOKALNI NIEBANALNI – 100 szt.
- Zakup pucharów z tabliczkami na I Ogólnopolski Turniej Stowarzyszeń Abstynenckich i Ruchów Trzeźwościowych - 12 szt.
- zakup **150 szt.** plakatów oraz **8000 szt.** książeczek informacyjnych promujących kampanię „Nie musisz się bać”

Wskaźnik: ilość materiałów 9562 szt.

2.24. Prenumerata i zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji na temat problematyki uzależnień.

- 1) Zakup miesięcznika „Wychowawca” (132 szt.), które zostały przekazane do szkół podstawowych. Tematyka czasopism dotyczyła profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia. Zakup wykorzystany jako materiał edukacyjny (132szt.);
- 2) Zakup 4 aktualizacji „Teczka procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zasady funkcjonowania asystentów rodziny, grup roboczych i zespołów interdyscyplinarnych” dla zespołów interdyscyplinarnych. Przekazano do MOPS. Zakup wykorzystany był jako materiał informacyjno-edukacyjny w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) Zakup połowy pakietu materiałów promocyjnych kampanii „Postaw na rodzinę” (500 szt.);
- 4) Zakupiono 4 aktualizacje „Teczki gotowych materiałów, programów i profilaktyki uzależnień dla GKRPA” oraz dostęp do portalu www.profilaktykauzaleznien.pl.

Wskaźnik: ilość materiałów 640 szt.

2.25. Dofinansowanie szkolenia terapeutów w ramach zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników placówek leczenia uzależnień od alkoholu).

W 2020 roku nie sfinansowano szkoleń dla terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji.

Wskaźnik: brak porad

2.26. Organizowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych skierowanych do seniorów.

Warsztaty ph. „prelekcja interaktywna- przemoc wobec osób starszych”. Udział wzięło **ok. 60** osób, 6 warsztatów.

Jedno spotkanie dla seniorów pt. „Jak zachować dobrostan psychiczny w czasie pandemii” – uczestniczyło **20** osób.

Wskaźnik: liczba uczestników: 80 osób

2.27. Realizacja projektów aktywizujących mieszkańców z terenu rewitalizacji miasta Tomaszowa Mazowieckiego ujętych w Programie rewitalizacji dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020.

Wskaźnik: 0 Brak realizacji projektów

2.28. Organizowanie szkoleń, warsztatów oraz programów rekomendowanych skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli.

W 2020 roku nie sfinansowano programów rekomendowanych ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną oraz zamknięcie szkół.

Wskaźnik: liczba osób 0 , liczba programów 0.

2.29. Przeprowadzenie analizy, badania i diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.

W 2020 roku nie przeprowadzono analizy, badań ani diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych względu na panującą sytuację epidemiologiczną oraz zamknięcie szkół.

Wskaźnik: liczba sprawozdań: 0 liczba raportów 0.

2.30. Montaż urządzeń zabawowych i rekreacyjnych na terenie zdegradowanym przy granicy obszaru rewitalizowanego.

W 2020 roku nie wydatkowano pieniędzy na montaż urządzeń zabawowych i rekreacyjnych na terenie miasta.

Wskaźnik: liczba urządzeń 0

2.31. Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych.

Zawarto umowy z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta na zadanie pn. „Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych”. Pierwsza umowa w wysokości **49.000,00 zł** obejmowała prowadzenie ogrzewalni w okresie 01.01.2020 r. – 05.04.2020 r. Ogrzewalnia zapewniła w tym okresie schronienie **61** osobom bezdomnym w tym **6** kobietom. Druga umowa na kwotę **30.000,00 zł** dotyczyła okresu 26.10.2020 r. – 31.12.2020 r. Ogrzewalnia w tym okresie zapewniła schronienie **32** osobom w tym **5** kobietom.

Realizacja zadania osiągnęła następujące rezultaty:

Ogrzewalnia zapewniła schronienie **61** osobom bezdomnym w tym **6** kobietom. Ogrzewalnia zwiększyła liczbę osób bezdomnych objętych wsparciem systemowym, podjęto działania z zakresu przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym. Duża grupa zaprzestała spożywania alkoholu. Zwiększyła poziom wiedzy osób bezdomnych o dostępnych formach wsparcia. Wzrósł poziom motywacji osób bezdomnych do podejmowania działań na rzecz zmiany sytuacji życiowej.

Wszystkim zgłaszającym przekazana została informacja o dostępnych formach pomocy dla osób bezdomnych. Beneficjentów motywowano do zmiany w zakresie prowadzonego trybu życia i podjęcia aktywności na rzecz poprawy swojej sytuacji.

Wskaźniki: liczba osób 93.

Zadanie 3

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

3.1. Świadczenie usług polegających na przeprowadzeniu badania i sporządzeniu wspólnej opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Podpisano umowy z biegłymi sądowymi lekarzem psychiatrą i psychologiem w zakresie przeprowadzenia badania i sporządzenia wspólnej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu u osób wskazanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Łącznie w okresie sprawozdawczym wydano **60** opinii. Wydatkowano na to zadanie **11.640,00 zł**.

Wskaźnik: liczba wydanych opinii 60

3.2. Prowadzenie punktu pomocy i poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych od hazardu.

W 2020 roku nie działał punkt pomocy i poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych od hazardu.

Wskaźnik: liczba porad 0.

3.3. Działanie systemu wsparcia dla rodziców dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS).

Podpisano umowę z psychologiem na prowadzenie doradztwa dla rodziców i opiekunów prawnych z zakresu FAS i FASD. Dyżury pełnione były w siedzibie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy ul. św. Antoniego 55 w okresie od 03.02.2020 r. do 26.06.2020 r. oraz od 09.10.2020 r. do 11.12.2020 r. w wymiarze 3 godzin dwa razy w miesiącu. Odbyło się 9 dyżurów. Dyżury obejmowały konsultację z opiekunami, z psychologiem PCPR, pracę z dziećmi z zespołem FAS, udzielanie informacji nt. FAS i FASD, objawów możliwości zapobiegania, zmniejszenia skutków poprzez terapię, informacji nt. sposobu pracy i postępowania pracy z dziećmi z zespołem FAS i FASD, omówienie

problemów wynikających z zaburzonej sytuacji rodzinnej spowodowanej alkoholem, niewydolnością wychowawczą, czy niezgodnym życiem małżonków, problemów szkolnych – sytuacji dydaktycznej, wychowawczej i stresu szkolnego.

Wskaźnik: sprawozdanie 1.

3.4. Wsparcie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez przeprowadzenie szkoleń, konferencji oraz opracowywanie i wydawanie publikacji, ulotek.

Wsparciem osób dotkniętych przemocą w rodzinie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny funkcjonujący przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania prowadzone były następujące działania:

1. podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków;
2. edukacja szkolna dzieci i młodzieży (pogadanki, warsztaty z dziećmi)
3. zamieszczanie informacji dotyczących przemocy domowej na stronach internetowych;
4. udział w konferencjach tematycznych i spotkaniach mających na celu wymianę informacji przedstawicieli innych instytucji;
5. akcje informacyjne w miejscowych Medach;
6. wdrażanie kampanii przeciw przemocy;
7. szkolenia osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy;

Wskaźnik: liczba działań 7

3.5. Profilaktyka i działania ograniczające zachowania ryzykowne skierowane do dzieci i młodzieży.

W ramach tego zadania prowadzono:

1. wspólnie zorganizowano akcję pn. „Dzień bez telefonu w tomaszowskich szkołach” w celu uświadomienia młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniem od telefonu i życiem w wirtualnym świecie (fonoholizm, hejt),
3. przygotowanie spektaklu profilaktycznego „Piaskownica”,
4. wystawienie spektaklu profilaktycznego „Pod powierzchnią”,
5. zajęcia profilaktyczne w okresie wakacji pn. „Rozładuj emocje” – program przeciwdziałania agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży z wykorzystaniem gier i zabaw społecznych w ramach akcji wakacyjnej „Zwierzaki cudaki”,
6. zajęcia profilaktyczne pt. „Gry i zabawy Przeciw Agresji i Przemocy” w ramach ferii zimowych realizowanych pod nazwą „W krainie lodu”,

Wskaźnik: liczba osób ok 2000.

3.6. Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

- Punkt konsultacyjny dla sprawców i ofiar przemocy prowadzony był przez przedstawiciela Stowarzyszenia Abstynenckiego „Azyl”, który był członkiem Miejskiej Grupy Interdyscyplinarnej. Z pomocy punktu skorzystało 6 osób, które były ofiarami przemocy. Każda z rozmów trwała około 1 godziny. Podczas rozmów osoby były informowane o ich prawach oraz kierowane na terapię dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych.
- Grupa wsparcia dla ofiar przemocy prowadzona była również w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (ilość przeprowadzonych konsultacji profilaktyczno-doradczych wносиła 627).

Wskaźnik: liczba godzin 6.

3.7. Finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym oraz osobom doświadczającym przemocy oraz ich bliskim.

Punkt informacyjny dla sprawców i ofiar przemocy działający przy Stowarzyszeniu Abstynenckim Azyl w którym udzielano informacji dotyczących możliwości terapii oraz przeprowadzano rozmowy. W punkcie przyjęto 6 osób, które były ofiarami przemocy.

Wskaźnik: liczba osób 6

3.8. Prowadzenie działań związanych z pracą socjalną oraz pomocą psychologiczną i prawną na rzecz rodzin i osób zagrożonych alkoholizmem przemocą fizyczną i psychiczną i innymi patologiami społecznymi.

Na podstawie Porozumienia z dnia 21 lutego 2020 r. w sprawie wspólnego wykonywania zadań z zakresu pomocy rodzinie w 2020 roku zawartego pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki a Powiatem Tomaszowskim miasto partycypowało finansowo w kosztach pracy socjalnej oraz pomocy psychospołecznej i prawnej wykonywanej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Mazowieckim prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim na rzecz osób i rodzin dotkniętych lub zagrożonych alkoholizmem, przemocą fizyczną i psychiczną oraz innymi formami patologii społecznej. Otrzymane środki finansowe w wysokości **15.000,00 zł.** wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem tj. na dofinansowanie kosztów pracy socjalnej oraz pomocy psychospołecznej i prawnej wykonywanej w 2020 r. przez OIK. W 2020 roku z pomocy Ośrodka skorzystało **957** mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego, w tym 610 razy korzystali z usług psychologa, 232razy z usług radcy prawnego, 46 razy z usług pedagoga, 39 razy z usług specjalisty ds. uzależnień, 30 razy z usług prawnika socjalnego oraz dwie osoby skorzystały ze schronienia (kobieta i dziecko).

Wskaźnik: liczba osób 957

Zadanie 4
Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych

4.1. Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach wykonywania kontroli sklepów oraz lokali gastronomicznych przeprowadzała szkolenia dla osób zatrudnionych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. W 2020 roku odbyło się **18** takich szkoleń.

Wskaźnik: liczba szkoleń 18.

4.2. Kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów Alkoholowych.

Kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeprowadził zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół pracował w czteroosobowym składzie. Wszystkie kontrole poprzedzone były wystaniem powiadomień do przedsiębiorców. Wykonywane były na podstawie imiennych upoważnień wydawanych przez Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego – każdorazowo i odrębnie dla każdego kontrolowanego punktu. Ponadto zespół kontrolny oprócz przeprowadzonych kontroli przeprowadzał szkolenia personelu punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych

Ogółem wykonano:

- ❖ kontrolę **13** sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych;
- ❖ kontrolę **4** lokali gastronomicznych, w których podawany jest alkohol, hurtowni;

Wskaźnik: liczba kontroli 17.

4.3. Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.

W 2020 roku nie podejmowano żadnych interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.

Wskaźnik: 0

Zadanie 5

Wydatki związane z realizacją zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5.1 Współpraca przy tworzeniu projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich.

Dnia 15 i 22 października 2020 roku online odbyła się konferencja szkoleniowa STOP! UZALEŻNIENIOM prowadzona przez Fundację Aby nikt nie zginął. Fundacja ta istnieje na rynku od 2006 roku. Główne obszary działalności Fundacji to profilaktyka uzależnień, małżeństwo i rodzina oraz kultura i edukacja. Tegoroczna konferencja odbyła się w formie Moderowanej Sesji Problemowej, której głównym celem było wspólne wypracowanie najważniejszych założeń do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2021 rok. W pierwszym terminie spotkania analizowano przyczyny zjawiska uzależnień, a w drugim terminie wypracowano rekomendacje i rozwiązania, które znajdą odzwierciedlenie w dokumentach miejskich na przyszły rok. Projekt współfinansowany został ze środków Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki realizowany w ramach zadania „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży”. Do udziału w konferencji zostali zaproszeni przedstawiciele władz, organizacji pozarządowych, szkół, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, rodzice i młodzieży z terenu Tomaszowa Mazowieckiego. Spotkanie trwało 12 h. Wspólnie wypracowane zostały propozycje zdań do zrealizowania w przyszłym roku w Miejskim Programie. Praca metodą burzy mózgów oraz praca w grupach pozwala na poszukiwanie innowacyjnych pomysłów oraz rozwiązań, a także opracowanie wspólnie kompleksowych rozwiązań problemów.

Wskaźnik: liczba szkoleń 1.

5.2 Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

Do podstawowych zadań Komisji należy:

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie postawy zdrowego stylu życia;
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
- inicjowanie przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez współpracę z instytucjami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi;
- realizacja zdań ujętych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

W ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązującej do leczenia MKRPA:

- przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu;
- wzywanie na rozmowy motywacyjne osoby co do których wpłynęło zgłoszenie motywując je do podjęcia leczenia odwykowego celem zaprzestania picia alkoholu;
- kierowanie osób do badania przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego;
- przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym mającym na celu poddania się przymusowemu leczeniu;
- składanie wniosków o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba inicjatyw 10.

5.3 Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Członkowie Zespołu rozpatrywali wnioski o podjęcie czynności zobowiązujących do leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu, których wpłynęło 73 – w tym 51 dotyczyło mężczyzn, zaś 22 dotyczyło kobiet.

- Komenda Powiatowa Policji – 6
- Prokuratura Rejonowa – 12
- MOPS – 3
- Kuratorzy sądowi – 1
- członkowie rodzin – 45
- Sąd Rejonowy – 5
- Schronisko dla Bezdomnych - 1

Wskaźnik: liczba złożonych wniosków do sądu 73.

5.4 Przeprowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskich.

Zespół ds. Orzekania i Motywowania działając w ramach Komisji odbył 88 posiedzeń. Na posiedzenia Zespołu zapraszano osoby zgłoszone do postępowania celem odbycia rozmów motywujących do leczenia odwykowego. Zapraszano także członków ich rodzin, pracowników socjalnych oraz kuratorów w charakterze świadków. Przeprowadzono z osobami nadużywającymi alkoholu i ich bliskimi **319** rozmów.

Wskaźnik: liczba osób 319.

5.5 Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.

- Wizyty Zespołu Profilaktycznego w Domach Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim; spotkania z mieszkańcami borykającymi się z problemem uzależnień od alkoholu;
- Spotkania z kierownictwem i pracownikami DPS w Tomaszowie Mazowieckim;
- rozpatrywanie wniosków od instytucji takich jak Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, MOPS, DPS, Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim;
- spotkania z pedagogami i nauczycielami z placówek oświatowych miejskich i powiatowych;
- spotkania z mieszkańcami miasta Tomaszowa Mazowieckiego (w tym z członkami organizacji pozarządowych) w ramach warsztatów pn. „Przemoc wobec osób starszych”;
- ścisła współpraca z Wydziałem Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta;
- członkowie komisji zobowiązywali osoby do samodzielnego zgłaszania się do Poradni Leczenia Uzależnień;
- współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Rehabilitacji Dzieci i Osób Niepełnosprawnych;
- współpraca przy projekcie pn. „Nie musisz się bać” realizowanym przez Urząd Miasta przy współorganizacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Wskaźnik: liczba działań 9.

5.6 Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Wydano łącznie 106 postanowień na sprzedaż napojów alkoholowych w tym:

- 27 nowych postanowień;
- 69 kontynuacja zezwolenia.

Wskaźnik: liczba opinii 106, liczba zezwoleń 106.

5.7 Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dokonano 20 pomiarów nowych punktów sprzedaży oraz podmiotów ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wskaźnik: liczba oględzin 20.

5.8 Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Dokonano 17 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 13 sklepów i 4 lokali gastronomicznych.

Wskaźnik: liczba kontroli 17.

5.9 Wszczywanie procedury „Niebieskiej Kart”.

Liczba założonych Niebieskich Kart przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosiła 0.

Wskaźnik: liczba Niebieskich Kart 0.

5.10. Udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych powołanych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu ds. Orzekania i Motywowania podczas odbywanych rozmów z osobami uzależnionym i członkami ich rodzin zwracali uwagę na problem występowania przemocy w rodzinie. Członkowie MKRPA uczestniczyli w 33 posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działającego przy MOPS w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba grup roboczych 33.

5.11. Wydatki związane z siedzibą i wynagrodzeniem członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wydatkowano kwotę **170.088,01 zł** na wynagrodzenia dla członków MKRPA, zakup materiałów biurowych, zakup wyposażenia na dostosowanie do obsługi osób w czasie trwania pandemii Covid-19, pokryto koszty zakupu usług telekomunikacyjnych i internetowych na potrzeby działalności MKRPA w siedzibie przy ul. Św. Antoniego 55, w związku z prowadzeniem procedury zobowiązania do leczenia odwykowego przez MKRPA zakupiono znaczki sądowe.

Wskaźnik: kwota środków finansowych 170.088,01 zł.

Środki przekazane organizacjom pozarządowych na wsparcie i powierzenie realizacji zadań publicznych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na rok 2020.

Tytuł zadania	Nazwa organizacji pozarządowej	Kwota przekazanej dotacji
Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta	79.000,00 zł
Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją osób uzależnionych i ich bliskich	Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy ALA	115.000,00 zł
	Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL	145.000,00 zł
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Tomaszowie Mazowieckim	75.000,00 zł
	Fundacja TOMY	48.000,00 zł
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej	Stowarzyszenie Rodzin Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	40.000,00 zł
	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	14.557,04 zł
Superwizja grupowa dla nauczycieli, pedagogów i wychowawców jako skuteczna metoda profilaktyki uzależnień	Fundacja „Aby nikt nie zginął”	7.400,00 zł
Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych	Fundacja EDUCATOR im. Ks.	6.500,00 zł

z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego	Stanisława Grada	
	Klub sportu, rekreacji, turystyki i pływania „NEMO”	3.500,00 zł
	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	9.500,00 zł
	Związek Strzelecki "STRZELEC" Organizacją Społeczno-Wychowawczą	3.500,00 zł
	Fundacja „N.S.J.- Rodzina”	3.000,00 zł
	Integracyjny Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	4.000,00 zł
	Klub Sportowy „Arena” Tomaszów Mazowiecki	8.000,00 zł
Działania edukacyjne dla rodziców w celu rozwijania umiejętności wychowawczych	Fundacja TOMY	7.000,00 zł
Program metodyczny pracy wychowawczej z młodzieżą z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego	Abstynenckie Stowarzyszenie „AZYL”	21.000,00 zł
Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego z elementami profilaktyki uzależnień	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	14.000,00 zł
	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec ZHP Tomaszów Maz.	16.000,00 zł
	Klub Sportowy Arena	70.000,00 zł
Upowszechnianie sportu dzieci i młodzieży – upowszechnianie sportów zimowych	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	10.000,00 zł
	Klub Sportowy „Jedynka”	6.857,60 zł

Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień	Klub Sportowy „Arena” Tomaszów Mazowiecki	40.000,00 zł
	Klub Sportowy „Arena” Tomaszów Mazowiecki	70.000,00 zł
Współorganizacja Pikniku Organizacji Pozarządowych „Lokalni Niebanalni”	Fundacja TM Innowacje	10.000,00 zł
	RAZEM:	826.814,64 zł

Załącznik Nr 2

**Realizacja planu dochodów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przychodów i wydatków na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii za 2020 r.
w Wydziale Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia**

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	WYSZCZEGÓLNIENIE	Plan po zmianach	Wykonanie	%
				I. DOCHODY	1 530 471,75	1 530 229,07	99,98%
851				OCHRONA ZDROWIA	1 530 471,75	1 530 229,07	99,98%
	85154			Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 530 471,75	1 530 229,07	99,98%
				Wpływy ze zwrotów dotacji pobranej w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami	13 876,75	13 876,75	100,00%
				Wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu	1 516 595,00	1 516 352,32	99,98%
852				POMOC SPOŁECZNA	46 240,00	0,00	0,00%
	85205			Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	46 240,00	0,00	0,00%
				Zadanie w ramach programu osłonowego "Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - edycja 2020 r. pt. "Nie musisz się bać"	46 240,00	29 983,56	64,84%
				II. WYDATKI	1 699 109,37	1 486 715,24	87,50%
				II.A. WYDATKI BIEŻĄCE w tym:	1 504 369,37	1 312 370,57	87,24%
754				BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA	118 500,00	115 860,05	97,77%
	75421			Zarządzanie kryzysowe	118 500,00	115 860,05	97,77%
				działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19	118 500,00	115 860,05	97,77%
851				OCHRONA ZDROWIA	624 369,37	457 255,93	73,23%
	85153			Zwalczanie narkomanii	15 000,00	14 000,00	93,33%
				1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem	1 000,00	0,00	0,00%
				2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	14 000,00	14 000,00	100,00%
		4300	5500			14 000,00	
	85154			Przeciwdziałanie alkoholizmowi	609 369,37	443 255,93	72,74%

				1. Udzielenie pomocy psychospołecznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	90 000,00	44 938,00	49,93%
		4170	5500			960,00	
		4300	5500			27 480,00	
		4610	5500			16 498,00	
				2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich	299 011,75	195 447,54	65,36%
		4110	5500			12 505,86	
		4120	5500			1 393,51	
		4170	5500			85 654,13	
		4190	5500			1 200,48	
		4210	5500			42 709,97	
		4220	5500			10 386,90	
		4300	5500			41 596,69	
				3. Wydatki związane z realizacją zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	174 397,62	170 088,01	97,53%
		3030	5500			145 000,00	
		4210	5500			19 838,21	
		4360	5500			1 549,80	
		4610	5500			3 700,00	
				4. Zadanie w ramach programu ostonowego "Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - edycja 2020 r. pt. "Nie musisz się bać"	45 960,00	32 782,38	71,33%
		4010	5504			6 766,29	
		4110	5504			1 017,65	
		4120	5504			145,04	
		4170	5504			4 687,60	
		4210	5504			1 484,70	

		4220	5504			1 258,99		
		4300	5504			17 422,11		
852				POMOC SPOŁECZNA		46 240,00	28 983,56	62,68%
	85205			Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		46 240,00	28 983,56	62,68%
				4. Zadanie w ramach programu ostonowego "Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - edycja 2020 r. pt. "Nie musisz się bać"	46 240,00	28 983,56	62,68%	
		4170	5504			5 084,00		
		4190	5504			196,80		
		4210	5504			6 468,76		
		4300	5504			17 234,00		
						15 000,00	15 000,00	100,00%
				DOTACJE DLA JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH				
851				OCHRONA ZDROWIA		15 000,00	15 000,00	100,00%
	85154			Przeciwdziałanie alkoholizmowi		15 000,00	15 000,00	100,00%
				Prowadzenie działań związanych z pracą socjalną oraz pomocą psychologiczną i prawną na rzecz rodzin i osób zagrożonych alkoholizmem, przemocą fizyczną i psychiczną oraz innymi patologiami społecznymi	15 000,00	15 000,00	100,00%	
		2320	5500			15 000,00		
				DOTACJE DLA JEDNOSTEK SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH		865 000,00	840 114,64	97,12%
851				OCHRONA ZDROWIA		865 000,00	840 114,64	97,12%
	85153			Zwalczanie narkomanii		35 000,00	13 300,00	38,00%
				Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	35 000,00	13 300,00	38,00%	
		2360	5500			35 000,00	12 300,00	35,14%
	85154			Przeciwdziałanie alkoholizmowi		830 000,00	826 814,64	99,62%
				Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich	830 000,00	826 814,64	99,62%	
		2360	5500			830 000,00	826 814,64	99,62%
				II B. WYDATKI MAJĄTKOWE, w tym:		30 000,00	29 501,06	98,34%
754				BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA		30 000,00	29 501,06	98,34%
	75421			Zarządzanie kryzysowe		30 000,00	29 501,06	98,34%
		6060		zakup urządzenia do dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni za pomocą promieni UV	30 000,00	29 501,06	98,34%	

